

Δείκτης Τιμών
Καταναλωτή

Εναρμονισμένος
Δείκτης Τιμών
Καταναλωτή

2017

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) καταρτίζεται κάθε μήνα στην Ελλάδα, από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) από το έτος 1959 και εξής, με σκοπό τη μέτρηση του γενικού επιπέδου των τιμών, των αγαθών και των υπηρεσιών που προμηθεύεται το μέσο ελληνικό νοικοκυριό. Αναφέρεται στο σύνολο Χώρας (αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές). Καλύπτονται τα νοικοκυριά μόνιμοι κάτοικοι στην επικράτεια, ενώ εξαιρούνται τα συλλογικά νοικοκυριά (γηροκομεία, οικότροφεία, φυλακές κλπ.) και τα νοικοκυριά μη μόνιμοι κάτοικοι (τουρίστες, ομογενείς επισκέπτες) στη Χώρα.

μηνιαία
περίοδος
αναφοράς

βάση:
Δεκέμβριος
προηγούμενου
έτους

έτος
αναφοράς:
2009=100,0

Ταξινόμηση των ειδών

Βασίζεται στη διεθνή ταξινόμηση COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose) και, ιδιαίτερα, όπως αυτή έχει προσαρμοσθεί για τις ανάγκες των Εναρμονισμένων ΔΤΚ των κρατών μελών της ΕΕ, δημιουργώντας την ταξινόμηση COICOP5/HICP.

Συντελεστές στάθμισης των ειδών

Από τον Δεκέμβριο 2013, οι συντελεστές στάθμισης των ειδών επικαιροποιούνται κάθε έτος, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών. Οι συντελεστές στάθμισης υπολογίζονται ως ποσοστό επί τοις χιλίοις (‰) της συμμετοχής των δαπανών για κάθε ομάδα, υποομάδα και είδος (αγαθού ή υπηρεσίας), στο σύνολο των δαπανών του μέσου νοικοκυριού.

Πόλεις τιμοληψίας

Η συλλογή των τιμών (τιμοληψία) των ειδών του δείκτη διενεργείται σε 27 πόλεις, με σκοπό την αντιπροσωπευτική κάλυψη και των 13 Περιφερειών της Χώρας. Τα κριτήρια με τα οποία επελέγησαν οι εν λόγω πόλεις είναι το μέγεθος και οι ιδιαιτερότητες των αγορών τους, η διατήρηση της συνέχειας και της συγκρισιμότητας του δείκτη και το προκαλούμενο κόστος τιμοληψίας. Για τον υπολογισμό των πληθυσμιακών συντελεστών στάθμισης ανά περιφέρεια ελήφθησαν υπόψη τα πληθυσμιακά δεδομένα, όπως έχουν προκύψει από την Απογραφή Πληθυσμού του 2011, καθώς και τα στοιχεία δαπάνης της τελευταίας διαθέσιμης Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών ανά περιφέρεια.

Επιλογή των ειδών

Η σύνθεση του «καλαθιού της νοικοκυράς», η επιλογή, δηλαδή, των αγαθών και υπηρεσιών που υπεισέρχονται στον υπολογισμό του δείκτη, επικαιροποιείται ετήσια, χρησιμοποιώντας τα αποτελέσματα της τελευταίας διαθέσιμης Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών και άλλων ερευνών αγοράς κλπ.

**Συντελεστές στάθμισης των ειδών
του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, 2017.
Μεταβολή 2017/2009**

Πηγές τιμοληψίας

Η τιμοληψία των ειδών του δείκτη γίνεται από καταστήματα λιανικής πώλησης, επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, λαϊκές αγορές κλπ. (πηγές τιμοληψίας), που θεωρούνται αντιπροσωπευτικές των κλάδων των καταστημάτων από όπου γίνονται οι αγορές των νοικοκυριών της Χώρας, στις 27 επιλεγείσες για τιμοληψία πόλεις. Η μεθοδολογία επιτρέπει την ανανέωση των πηγών τιμοληψίας και του πλήθους τους, με σκοπό τη διατήρηση της αντιπροσωπευτικότητάς τους στον υπολογισμό του δείκτη. Οι τιμές συλλέγονται από υπαλλήλους και συνεργάτες της ΕΛΣΤΑΤ, οι οποίοι επισκέπτονται τις πηγές τιμοληψίας μέσα στο καθορισμένο χρονικό διάστημα του μήνα (μηνιαίες τιμές) ή την ορισμένη ημέρα της εβδομάδας (εβδομαδιαίες τιμές) και καταγράφουν τις τιμές.

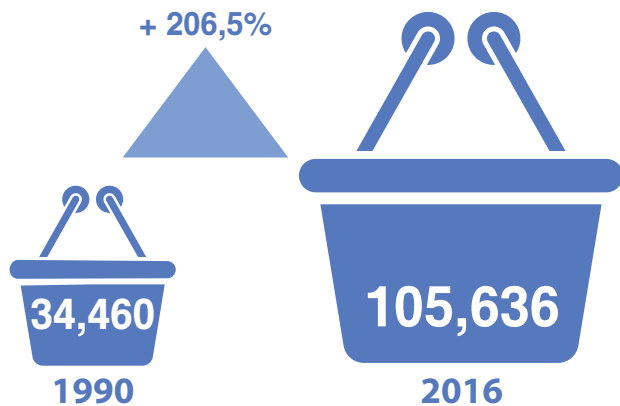
Υπολογισμός

Ο υπολογισμός του δείκτη γίνεται με χρήση παραλλαγής του τύπου του Laspeyres, έχοντας ως βάση τον Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους.

**Προϊόντα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό
του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, κατά ομάδα**

	2009	2017
	229	245
	14	14
	95	92
	28	27
	127	116
	33	34
	37	42
	9	10
	97	92
	9	8
	35	45
	73	74
ΣΥΝΟΛΟ	786	799

Μεταβολή του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (2009=100,0)

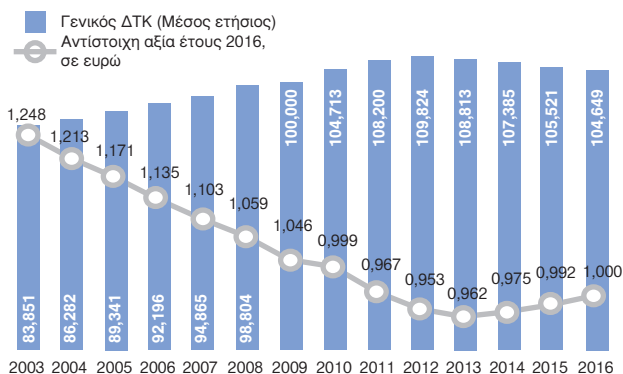
Κύριοι χρήστες

Οι κύριοι εγχώριοι χρήστες του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή είναι η Κυβέρνηση, οι δημόσιοι φορείς, η Τράπεζα της Ελλάδος, ενώ σε διεθνές επίπεδο χρησιμοποιείται από την Eurostat, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τον Οργανισμό για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη, τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, τη Διεθνή Υπηρεσία Ενέργειας, το Διεθνές Γραφείο Εργασίας κλπ.

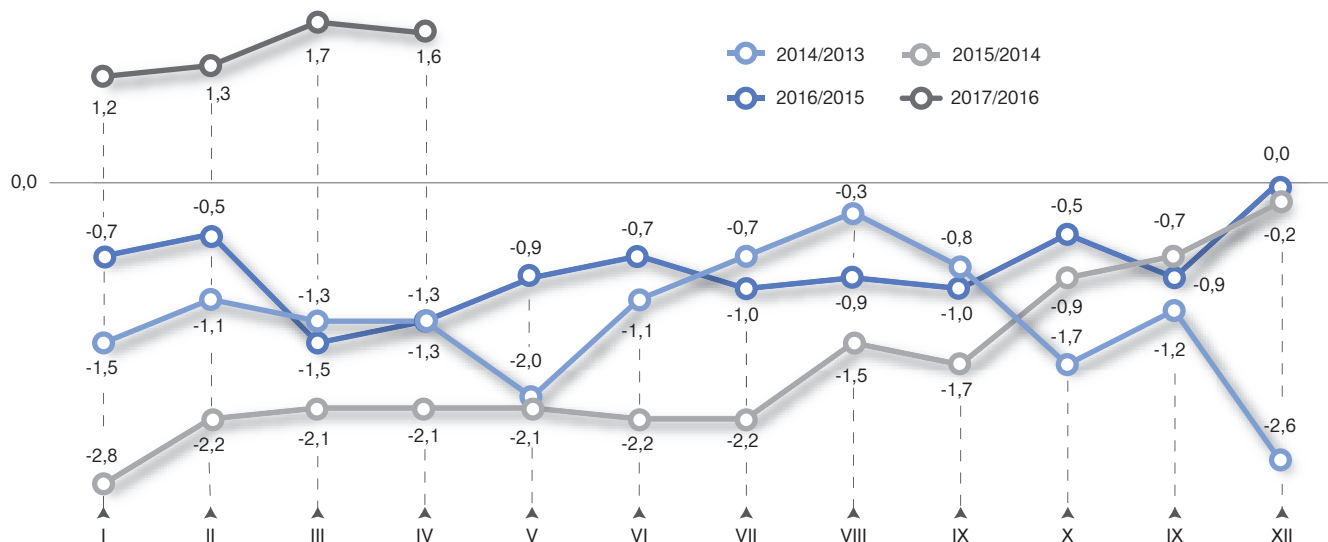
Πού χρησιμοποιείται ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

- για την εκτίμηση της αγοραστικής δύναμης του χρήματος διαχρονικά
- για τον υπολογισμό των πραγματικών μισθών και ημερομισθίων
- για την αναπροσαρμογή διάφορων υποχρεώσεων που απορρέουν από συμβάσεις, αποζημιώσεις κλπ.
- για την αναπροσαρμογή μισθωμάτων
- για τον αποπληθωρισμό διάφορων σειρών αξιών και τον υπολογισμό τους σε σταθερές τιμές
- για τη χάραξη πολιτικής στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα

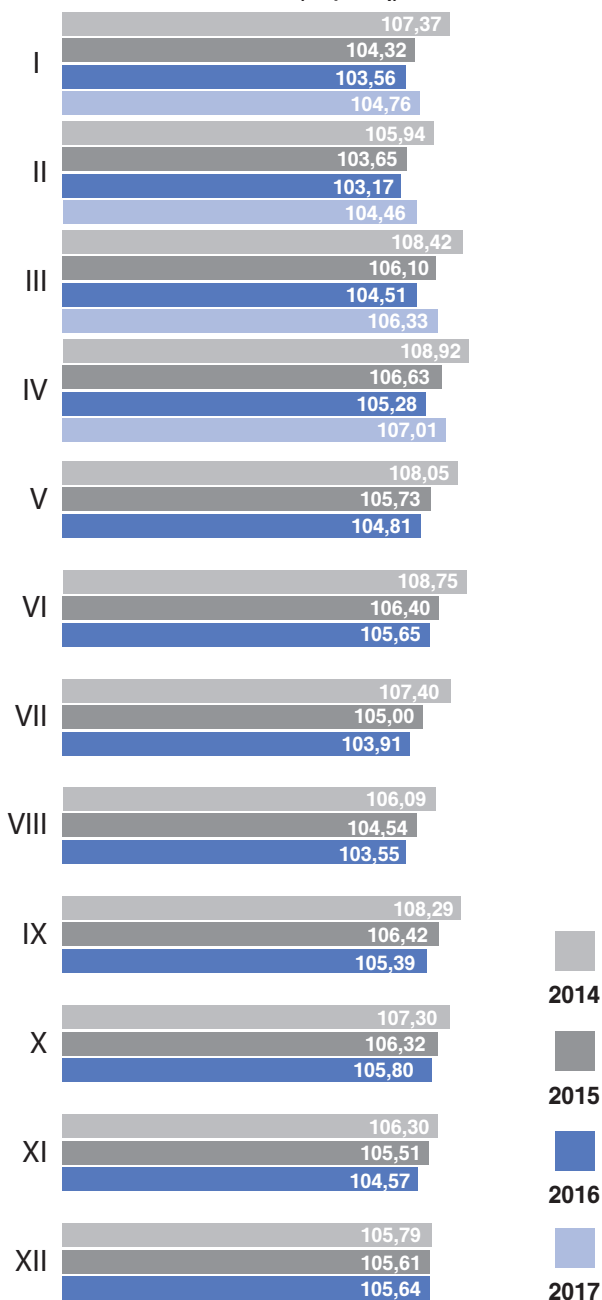
Εξέλιξη της αξίας της νομισματικής μονάδας της Ελλάδας (ετησίως), βάσει του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (2009=100,0)

Εξέλιξη 12μηνης μεταβολής (%), κατά μήνα, του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, μεταξύ των ετών 2013 - 2017 (Απρίλιος)

**Μηνιαία εξέλιξη του Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή,
2014 - 2017 (Απρίλιος)**

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή καταρτίζεται, κάθε μήνα, στην Ελλάδα, από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), παράλληλα με τον Εθνικό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, από τον Ιανουάριο 1996.

Σκοπός και χρησιμότητα

Οι Εναρμονισμένοι ΔΤΚ καταρτίζονται από τα κράτη μέλη της ΕΕ, σύμφωνα με Κοινοτικούς Κανονισμούς, με σκοπό να παρέχουν στοιχεία για τις συγκρίσεις του πληθωρισμού μεταξύ των κρατών μελών και, ειδικότερα, για την εκτίμηση του κριτηρίου σύγκλισης, της σταθερότητας των τιμών, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων των χωρών, που συμμετέχουν στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Γεωγραφική και πληθυσμιακή κάλυψη

Ο Εναρμονισμένος ΔΤΚ κάθε κράτους μέλους πρέπει να καλύπτει όλες τις καταναλωτικές δαπάνες που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια του κράτους μέλους από μόνιμους και μη μόνιμους κατοίκους (τουρίστες).

Χαρακτηριστικά

Οι Εναρμονισμένοι ΔΤΚ καταρτίζονται σύμφωνα με μία σειρά τεχνικών μέτρων, όπως αυτά ορίζονται από τους σχετικούς Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κυριότερα από αυτά είναι η χρησιμοποίηση ενιαίας ταξινόμησης των ειδών (COICOP5/HICP), η επιλογή του τύπου υπολογισμού των ατομικών δεικτών, η γεωγραφική και πληθυσμιακή κάλυψη συνόλου χώρας, η κάλυψη των ειδών και η κατάρτιση συγκεκριμένων υποδεικτών, οι ελάχιστες προδιαγραφές για την τιμοληψία και τη δειγματοληψία, οι προσαρμογές λόγω ποιοτικών διαφορών των ειδών, η ενιαία αντιμετώπιση των τιμολογίων των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, καθώς, επίσης, το κοινό έτος αναφοράς (2015=100,0) και οι αναδρομικοί υπολογισμοί στοιχείων από τον Ιανουάριο 1996 και εξής.

Συντελεστές στάθμισης των ειδών

Οι συντελεστές στάθμισης των ειδών των Εναρμονισμένων ΔΤΚ ενημερώνονται κάθε Ιανουάριο με τις τιμές του προηγούμενου Δεκεμβρίου και υπολογίζονται βάσει των καταναλωτικών δαπανών που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια κάθε κράτους μέλους, ανεξάρτητα από ποιους γίνονται (ιδιωτικά νοικοκυριά, συλλογικά νοικοκυριά, τουρίστες). Συνεπώς, στις δαπάνες για τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης των ειδών συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες των ιδιωτικών νοικοκυριών, οι δαπάνες των ξένων επισκεπτών (τουριστών) και οι δαπάνες των ατόμων που διαμένουν σε ιδρύματα, ενώ εξαιρούνται οι δαπάνες των μόνιμων κατοίκων, όταν βρίσκονται στο εξωτερικό. Οι πηγές προέλευσης των στοιχείων δαπανών για τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης των ειδών του Εναρμονισμένου ΔΤΚ είναι οι Εθνικοί Λογαριασμοί και η Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ).

Συλλεγόμενες τιμές

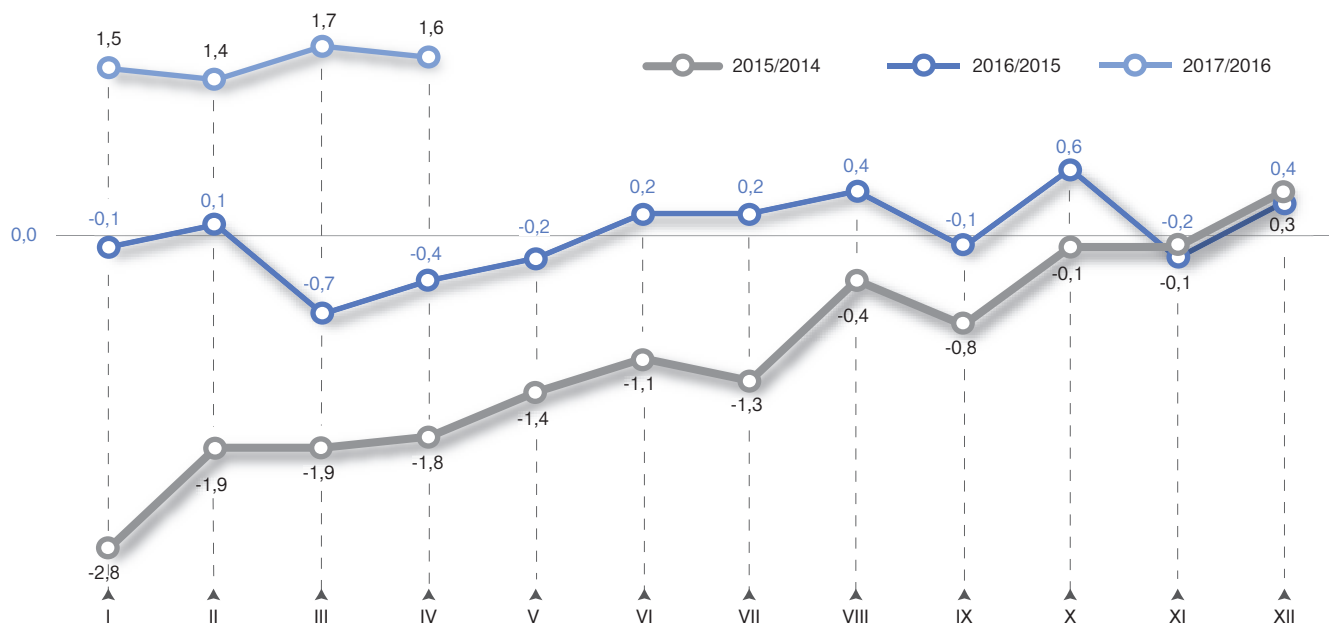
Οι τιμές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των Εναρμονισμένων ΔΤΚ είναι οι πραγματικά καταβαλλόμενες τιμές από τα νοικοκυριά, για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών.

Εναρμονισμένος ΔΤΚ και Εθνικός ΔΤΚ ομοιότητες διαφορές

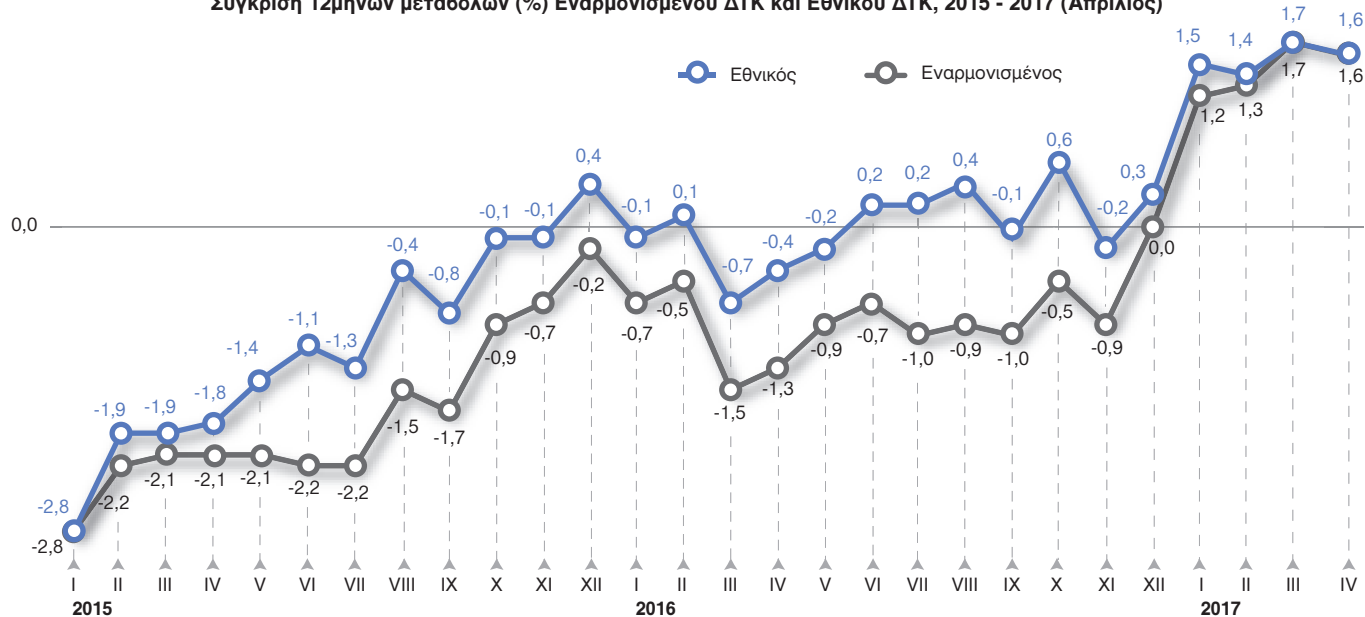
- Ίδια γεωγραφική κάλυψη, δεδομένου ότι και οι δύο δείκτες αναφέρονται στο σύνολο Χώρας.
- Ίδιες πόλεις τιμοληψίας.
- Ίδια κάλυψη ειδών, με εξαίρεση τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων και την εισφορά για δημόσια τηλεόραση, που δεν περιλαμβάνονται στον Εναρμονισμένο ΔΤΚ.
- Χρήση της ίδιας ταξινόμησης ειδών (COICOP5/HICP).
- Ίδιες πηγές τιμοληψίας.
- Ίδια συχνότητα τιμοληψίας.
- Ίδια στοιχεία τιμών.
- Ίδια μέθοδος υπολογισμού των χρονολογικών σειρών (αλυσωτή σύνδεση).
- Χρήση του ίδιου τύπου για τον υπολογισμό των ατομικών δεικτών των πόλεων τιμοληψίας (γεωμετρικός μέσος όρος).
- Ίδια αντιμετώπιση της εποχικότητας των ειδών, των μειωμένων τιμών και των ελλειπουσών τιμών.
- Ίδιες ημερομηνίες ανακοίνωσης των στοιχείων και των δύο δεικτών.
- Ετήσια επικαιροποίηση των σταθμίσεων και προσαρμογής τους στις τιμές του προηγούμενου Δεκεμβρίου.
- Το έτος αναφοράς του Εναρμονισμένου ΔΤΚ είναι το 2015=100,0 και του Εθνικού ΔΤΚ το 2009=100,0.
- Ο Εναρμονισμένος ΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια της Χώρας ανεξάρτητα από ποιους γίνονται (μόνιμοι ή μη μόνιμοι κάτοικοι), ενώ ο Εθνικός ΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες των ιδιωτικών νοικοκυριών μόνιμων κατοίκων στην οικονομική επικράτεια και στην αλλοδαπή.
- Οι συντελεστές στάθμισης των ειδών του Εναρμονισμένου ΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων των Εθνικών Λογαριασμών και της ΕΟΠ, ενώ του Εθνικού ΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων της ΕΟΠ.

Μηνιαία εξέλιξη της 12μηνης μεταβολής (%)
του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, 2014 - 2017 (Απρίλιος)

Σύγκριση 12μηνων μεταβολών (%) Εναρμονισμένου ΔΤΚ και Εθνικού ΔΤΚ, 2015 - 2017 (Απρίλιος)

ΔΤΚ

ΕνΔΤΚ

Πληροφορίες:
Τμήμα Λιανικών Τιμών
και Τιμαριθμών,
τηλ. 213135 2128,
e-mail: cpi@statistics.gr
ή
στην ηλεκτρονική διεύθυνση
www.statistics.gr

@StatisticsGR

LinkedIn